

יום שני 13 פברואר 2017
י"ז שבט תשע"ז

לכבוד
ח"כ יולי אדלשטיין
יו"ר הכנסת

yor@knesset.gov.il

באמצעות דואר אלקטרוני:

הנדון: שימוע ציבורי לארגונים לא שלטוניים (תאגידים מסחריים) בכנסת

מכובדי יו"ר הכנסת שלום רב,

שמחתי לקרוא באמצעי התקשורת על המהלך לקידום רפורמה מקיפה בהליכי עבודת הכנסת. כמי שהיה בעבר עוזר פרלמנטרי ועוזר שר (לח"כ שלמה בן-עמי) אני יכול להעיד על הקושי הרב אתו מתמודדים חברי הכנסת בעבודה מקבילה בוועדות כנסת רבות וחוסר היכולת לתרום לכולם בעת ובעונה אחת. במסגרת רפורמה זו ברצוני להעלות בפני מכובדי יוזמה להחלת חובת שימוע לארגונים לא שלטוניים בפני ועדות הכנסת. יוזמה זו מקודמת בתקופה האחרונה ע"י המכון לאחריות תאגידית אשר בראשו אני עומד. מכון זה פועל במסגרת המרכז האקדמי למשפט ולעסקים.

המצב הנוכחי באשר לקיומה של חובה לספק מידע לחברי הכנסת או לוועדותיה אפשר ללמוד משני מקורות מרכזיים: (א) חוק יסוד: הכנסת ותקנון הכנסת. (ב) הסדר ספציפי לגבי ועדות משנה של הכנסת אשר נקבע בסעיף 55 לחוק הכנסת, העוסק באפשרות לקיים דיונים חסויים בוועדת משנה. עיקר הכוח של ועדות הינו בזימון נושאי משרה במשרות ציבוריות ואינו בר-כוח אכיפה בזימונים לגורם שהינו פרטי. הוועדה היחידה לה נקבעה בחוק סמכות ממשית לכפות הופעה של מוזמנים היא הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, וזאת באמצעות קנס. לפיכך בפועל אנו עדים לכך שמנהלי תאגידים מסרבים לרוב להופיע בוועדות או למסור את המידע במלואו.

הצעת תיקון חוק יסוד הכנסת (זימון נושא משרה בתאגיד לוועדה) המצורפת בסופו של מסמך זה, מבקשת לבסס הליך פרלמנטרי לקיומו של שימוע פומבי, או פומבי למחצה, בוועדות הכנסת לגורמים שאינם שלטוניים באשר לפעילותם המשפיעה על עניינים הנוגעים לציבור. בשימוע פומבי הכוונה היא לאפשרות שוועדה של הכנסת תוכל לזמן אליה גורם לא שלטוני (הכוונה בעיקר לתאגידים או גורמים שאינם שלטוניים העוסקים בעניינים בעלי זיקה

המכון לאחריות תאגידית

מובהקת לאינטרס הציבור) ולחייב אותו לענות על שאלות הנוגעות לפעילותם ולהשפעתה על הציבור. הליך הזימון יתבצע באישור היועץ המשפטי של הועדה ומוסדר מנגנון ערעור ובקשה לאי-הופעה עקב חשש לחשיפה של סודות מסחריים או הפללה עצמית.

בנייר העמדה המצ"ב מוצג הנושא ביתר פירוט ובכלל זה סקירה עולמית של הסדרי שימוע בכמה מדינות.

אשמח להיפגש עמך להמשך דיון על הנושא.

בברכה,

ליעד אורתר

ראש המכון לאחריות תאגידית
המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

Liad.ortar@gmail.com

058-4873737

העתק:

פרופ' משה כהן-אליה, נשיא המרכז האקדמי למשפט ולעסקים

הצעת תיקון חוק יסוד הכנסת (זימון נושא משרה בתאגיד לוועדה)

21(ד)

(1) הגדרות:

"נושא משרה בתאגיד" – כמשמעותו בחוק החברות, התשנ"ט-1999
"מחזור הכנסות" – המחזור השנתי המדווח למנהל מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 או בדוח תקופתי כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
"בית המשפט" – בית המשפט לעניינים מנהליים, כמשמעותו בחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000.
"היועץ המשפטי" – היועץ המשפטי של הכנסת, כמשמעו בסעיף 17 לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994.
"תאגיד משמעותי" – תאגיד הפועל למטרת רווח, שמחזור ההכנסות שלו עולה על 15 מיליון שקלים.

(2) מבלי לסייג את האמור בסעיף קטן (ב), יושב ראש של ועדה, על דעת היועץ המשפטי, רשאי להורות לכל נושא משרה של תאגיד משמעותי (להלן: "נושא המשרה") להופיע בפני הוועדה ולהשיב על שאלותיה.

(3) נושא המשרה רשאי לבקש מיושב ראש הוועדה כי עובד אחר של התאגיד יופיע במקומו וכן הוא רשאי לבקש שיפוי כספי בגין הופעתו בפני הוועדה.

(4) נושא המשרה רשאי להגיש ליועץ המשפטי בקשה לפטור אותו מהופעה בפני הוועדה בטענה שהבקשה הוגשה ממניעים זרים, או שהוא יידרש למסור סודות מסחריים בפני הוועדה או שהוא יידרש למסור ראייה מפלילה, כמשמעה בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. על החלטת היועץ המשפטי ניתן להגיש עתירה מנהלית בפני בית המשפט.

(5) סירב נושא משרה להופיע בפני הוועדה או נדחתה בקשתו לפטור אותו מהופעה בפניה כאמור בסעיף (4), יפוג לאלתר ההיתר ותאסר כניסתו למשכן הכנסת של כל שדלן, כמשמעו בסעיף 65 לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994, המייצג, בין במישרין ובין בעקיפין, את התאגיד או חברת אם או חברה קשורה שלו, כמשמעו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968; פעילותו של שדלן כדי להניא חבר ועדה או יושב ראש ועדה מלחייב את נושא המשרה להופיע בפניה תחשב פעילות אסורה כמשמעה בסעיף 69(א) לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994.
(6) סדרי ההליכים האמורים בסעיפים (2), (3) ו-(4) יקבעו בתקנון.

21(ה) מבלי לסייג את האמור בסעיף קטן (ד), יראו את המילה "הוועדה" בסעיף 18 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] כמתייחסת לכל ועדה קבועה של הכנסת, כמשמעה בסעיף קטן (א).